

Pol da Epesas Amin do Papia Mandagit

But píso gen

On papia dakon mibilisi unun yan: Piŋkop da yo morap kisi Kristo do paŋmuwutdisak. Unun Kwen Kokup ae miŋtim dakon yo morap kisi paŋmuwuk iban Kristo da yo morap dakon busuŋi yitdisak (1.10). Ae Piŋkop da iyi dakon miŋat aminyo paŋtagap aban Kristokon gadan kimagek but kalonŋi egipni do nandisak.

Pol da on papiakon mibiltok Piŋkop dakon nandan yawot da Kristo nandan gadan iman miŋat aminyo paŋpuluganban miŋat amin kabi kalonŋi awit do yosok. Yesu da pi agit unun do anek Piŋkop da miŋat aminyo yokwikon ban timikgit. Ae Telagi Wup yomgut unun da yo tagisi morap an yom do yan teban tok agit unun akdisak yan nolisak (1.14). Ae gen unun da buŋon mandagit unun Pol da Yesu yolyol amin Kristo gat gadawit, do but kalonŋi egek Piŋkop dakon anpak ani do yosok.

On papiagwan miŋat aminyo Kristokon gadawit anek kabi kalon awit unun do Pol da miŋat aminyo da nandaba pisoni do tilak genon da yosok. Yan yosok, Piŋkop dakon miŋat aminyo unun giptim kalonŋi yombem anakwa Kristo unun giptim unun dakon busuŋi (4.1 16). Ae Piŋkop dakon miŋat aminyo unun yut kind a yombem anakwa Kristo unun yut unun dakon gwak teban akdak (2.19 22). Ae Piŋkop dakon miŋat aminyo unun miŋat kind a yombem anakwa Kristo unun miŋat unun dakon eni

yombem (5.22 32). On papia da Piņkop da miņat amin kabinikon yo tagisi an yom do nandisak unun do yosok.

*Kristo do anek Piņkop da nin panjaluk agit
(Kilapmi 1-3)*

¹ Nak Pol, Yesu Kristo dakon yabekbini. Iyi da galak togon Piņkop da yabekbi pi namgut. Papia on telagi panmuwukbi kokup pap Epesas egek Yesu Kristo yol kimokgon amin ji do mandisat.

² Piņkop Datnin gat ae Amin Tagi Yesu Kristo gat unun da nandan yawok daminek butji panyawot aban yawori tosak.

Kristo do anek Piņkop da Kwen Kokup dakon yo tagisi nimisak

³ Amin Tagi Yesu Kristo dakon Piņkopni ae Datni anksinen. Nin Kristo dakon amin kabi agiman unun do anek nin gisamigek wupnin panpulugok do Kwen Kokup dakon yo tagisi morap nimgut.

⁴ Nin telagi egipnenjo, kalipsigwan miktin Piņkop da dima wasanban noman tanjakwan Yesu gat gadat gadat anen do kilisi manjigit. Telagisi egek Piņkop da dabilon miņat aminyo gulusunni mini da egipnenjo do agit.

⁵ Kalipsigwan nin do but dasi galak tan niminek Yesu Kristo do anek iyi dakon monji egipnenjo do manjin nipgut. Unun iyi dakon galaktok yolek yan agit.

⁶ Monji unun but dasi galak tan imisak unun da manon, Piņkop da nin do nandan yawot madepsi

yumsi agit. Do nandan yawotni madepsi unun do nandanek Pin kop dakon man an kisinj kimotneŋ.

⁷ Nandan yawotni unun wagil tugok tugogisi. Kristo nin ae yumanj nip do kili kimakgit, ae yawini banj Pin kop da yokwinin kisisi wiririk ningut.

⁸ Pin kop da nandan yawotni ninon madepsi tagalgit. Ae nandak nandak tagisi mibili mibili morapmi gat, ae nandan kokwin kilegisi gat ningut.

⁹ Kalip Pin kop da Kristo da pi asak unun do anek yo unun yan aben yan kili nandagit. Mani nandak nandakni unun pasili tagit, abisok ninon kili panalon agit.

¹⁰ Yo unun akdisak unun yan: iyi bisap yipguron yo morap Kwen Kokup tonj ae miktimon tonj unun yo morap kisi Kristo do panmuwutdisak. Anakwan Kristo da yo morap kisi dakon busunji yitdisak.

¹¹ Pin kop da iyi dakon galaktok ae nandak nandak yolek yo morap anakwan noman tonj. Ae iyi da galak togon kalipsigwan Juda amin nin Kristokon gadanek Pin kop dakon minjat amin kabisi anenj do kili manjigit.

¹² Juda amin nin da mibiltok butnin Kristokon yipmanek yolgimanj. Ae nin da bisapmi bisapmi Pin kop dakon tilim madepni do nandanek mani an kisineŋ do nin manjigit.

¹³ Ae Amin Nwakanwari Kabi jiyo kisi gen bami kili abidawit. Unun Pin kop dakon Gen Bin Tagisi ji yokwikon banj timikgit unun. Ji Kristo kili nandan gadan imgwit, anakwa Pin kop da yan teban tok kalip agit unun yolek ji do Telagi Wup damgut.

Uñun da iyi dakon miñat amin bamisi awit dakon tilak asak.

¹⁴ Nin Telagi Wup kili abidagiman, do nandaman, Piñkop da miñat amin kabini do yo tagisi morap diwari yom do yan teban tok agit unun gat kisi yomdisak. Nin Piñkop da timikban iyi gat kisi egipneñ bisapmon yo unun timitdaman. Añek nin Piñkop dakon tilim madepni do nandanek mani añkisikdaman.

Pol da Epesas amin Piñkop da nandak nandak yomjak do bisit agit

¹⁵ Ji Amin Tagi Yesu nandan gadan iminek Piñkop dakon miñat aminyo morap but dasi galak tan yoman dakon geni nandagim.

¹⁶ Do bisit asat bisapmon, yipman deri mini ji do nandanek Piñkop ya yan iyisat.

¹⁷ Añek Amin Taginin Yesu Kristo dakon Piñkop da ji pañpulugosak do bisit asat. Uñun Datnin tilimni madepsi. Uñun da nandak nandak kilegi daminek pañtagap aban pakyañsi nandan imni.

¹⁸ Nak but dabiljikon tenjeni yipjak do bisit asat. Aban yo unun ji da abidoni do yan damgut unun tagisi nandaba pisosak. Yo unun ji da jomjom añekwan unun. Yan aban Piñkop da yo wagil tilimi tonji unun iyi dakon miñat aminyo nin do manjigit unun nandano pisosak.

¹⁹ Ae yan nandakdan. Piñkop dakon tapmim unun bisapmi bisapmi miñat aminyo nandan gadan imaman unun pañpulugosak dakon tapmim unun wagil madepsi. Nin da tapmimni aripmi

dima kokwinıtneŋ. Piŋkop dakon tapmım madepni ninon pi asak,

²⁰ uŋun daŋın kalıp Kristokon pi agıt. Kristo kımakban Piŋkop dakon tapmım madepnikon da Piŋkop da aban pıdanban awıŋı Kwen Kokup iyı da amin tet do yıpban yıkgıt.

²¹ Yiŋek yo morap kwen toŋ uŋun dakon wukwisi egısak. Wup tapmımı toŋ mibılı mibılı, ae kıla amin morap, ae yo morap tapmımı toŋ dakon wukwisi egısak. Kıla amin morap abısok ekwan ae don egıpdaŋ kisi dakon wukwisi egısak.

²² Piŋkop da yo morap Kristo da kandap mibilgwan yopmaŋek yıpban yo morap dakon busuŋı yıkgıt. Yaŋ agıt do paŋmuwukbi dakon busuŋı yıkdak.

²³ Paŋmuwukbi uŋun Kristo dakon giptimni. Kristo uŋun yo morap kisikon egek tugaŋ yomisak. Ae paŋmuwukbini kisikon wagılsı tugaŋ yomisak.

2

Kristo da pi agıt do aŋek nin egıp egıp abıdagımaŋ

¹ Kalıp ji gulusuŋ mibılı mibılı gat ae yokwi mibılı mibılı gat aba uŋun da dikba wupji kımak mudawıt.

² Uŋun bısapmon ji on mıktım dakon aŋpak yokwikon agıpgwıt. Ji kundukon wup yokwi ekwan dakon kıla amını dakon aŋpakni yolgwıt. Uŋun kıla amin Piŋkop dakon gen pabıŋ yopmaŋaŋ amin da but kagagwan egek pi asak.

1:20: Kap 110.1; 2Ko 13.4; Kol 2.12   **1:21:** Kol 1.16; 2.10   **1:22:** Kap 8.6   **1:23:** Ro 12.5; Ep 4.10,15; Kol 1.18   **2:1:** Kol 1.21; 2.13
2:2: Kol 3.7; Tit 3.3

³ Kalip nin morap kisi unun amin kabi gat egipguman. Nin but kalipnin dakon galaktok yokwi ae nandak nandak yokwi yolguman. Yanji egipguman bisapmon Pinjkop da tomni yokwisi minjat amin morap anpak unuden an da abidoni do anjnoman agit unun abidogi.

⁴⁻⁵ Asi, yokwinin da nindapba kimak mudagiman. Nin amin wagil kimakbi da tilak egipguman, mani Pinjkop dakon bupmini unun tugok tugogisi, ae nin do but dasi galak tan ningut. Aban Kristo gat kisi egip egip abidagiman. Asi, Pinjkop dakon nandan yawotni do anek ji yokwikon ban timikgit.

⁶ Pinjkop da nin Yesu Kristo gat kisi kimoron ban paban pidagiman. Yan anek nin Kristo gat kisi Kwen Kokupmon kila amin madep yityit tamokon kili nipban yikgiman.

⁷ Yesu Kristo da pi agit do anek ninon yo tagisi unun agit. Nido, minjat aminyo don egi anan kikan unun da nandan yawot madepni unun yolik do nandagit.

⁸ Ji Yesu Kristo nandan gadan imgwit, anakwa Pinjkop dakon nandan yawotni dogin anek Pinjkop da ji yokwikon ban timikgit. Unun ji da disi dima awit. Pinjkop isalsi but galak do ji do agit.

⁹ Unun pi kinda awit dakon yuman nogi dima. Do amin kinda da iyi dakon man aripmi dima awigisak.

¹⁰ Yesu Kristo do anek Pinjkop da aban nin minjat aminyo kalugi agiman. Nin da yo tagisi anen

dakon kosit Piŋkop da kili anoman agit unun nan agipnen do yan agit.

Kristo da kabi bamori uwal uwalon egipguman unun panmuwukban kabi kalonji agiman

¹¹ Ji disi nandan, Juda amin wili dakon giptim mandanjek ji do “Giptimni dima mandanj amin” yan yon. Unun amin dagin giptimnikon wasok an unun do yosok. Pakyanjsi nandani, kalip ji Amin Nwakɲwari Kabikon da altawit.

¹² Unun bisapmon ji Kristo gat dima gadanbi. Ji Israel amin kabi da wanja egipgwit. Piŋkop da yan teban tok anek sanbek sanbek Israel amin gat anakwan ji unun amin kabi da wanja egipgwit. On miktimon egek yo tagi kindi tosok do don noman tokdisak yan nandanek jomjom dima awit. Ji Piŋkop dima nandan ingwit.

¹³ Kalip ji dubagisikon egipgwit, mani abisok Kristo dakon yawi do anek ji Yesu Kristo gat gadawit da Piŋkop da kapmatsisok ekwan.

¹⁴ Kristo da iyi aban nin but yawot egek kalonji ekwaman. Kalip Juda amin ae Amin Nwakɲwari Kabi uwal uwal anek egipgwit. Unun uwal uwal anpakni da Juda amin ae Amin Nwakɲwari Kabi da binapmon dam da yan tagit. Mani Kristo giptimni paregek dam unun wagil tuwilek uwal uwal anpak unun anmilip agit.

¹⁵ Unun da Juda amin dakon gen teban gat ae gen tebani monin monin diwari morap gat kisi wiririk mudagit. Unun da amin kabi bamori panmuwukban

amin kalonji kinda kalugi asak unun do anek yan agit. Yan aban but kalonj agiman.

¹⁶ Kabi bamot unun giptim kalonjikon panmuwugek Pinjopmon panop do anek tilak kindapmon kimagit. Ae tilak kindapmon uwal uwal unun kalip tagit unun anjakban kimagit.

¹⁷ Unun abinek but yawot dakon gen yan tenjenagit. Gen unun Amin Nwakanwari Kabi ji Pinjop da dubagikon egipgwit gat ae Juda amin nin kapmatjok egipguman amin gat kisi do yan tenjenagit.

¹⁸ Nin but kalonj ekwaman, nido Kristo obakon da nin kabi bamori kisi Wup kalonji da Daron tagi kinenj dakon kosit yipman nimisak.

Panmuwukbi morap nin Pinjop dakon yutni

¹⁹ Telagi Wup da kosit yan yipman nimisak, do ji abisok binap amin miktimni mini da tilak dima ekwan. Ji Pinjop dakon minjat aminyo gat kabi kalonji ekwan. Ji Pinjop dakon minjat amin kabi ekwan.

²⁰ Ji yut kinda yombem, Pinjop da witjigit. Unun da yabekbi nin gat ae kombi amin gat ban yut unun dakon gwak yan magit. Ae yut kodigikon gwak teban tip kindanan tidawit unun Yesu Kristo.

²¹ Yut unun dakon kidari Kristokon gadawit do anek kisi morap tagisi gadanej ton. Pinjop da yut unun sigin witjinakwan yut unun Amin Tagi dakon telagi yut asak.

²² Jiyo kisi Kristokon gadaŋba Piŋkop da miŋat amini gat paŋmuwukban Piŋkop dakon yutni awit. Piŋkop Telagi Wupmon da uŋun yutnon egisak.

3

Pol Amin Nwakiwari Kabikon Gen Bin Tagisi yan tenjenosak dakon pi taŋ imisak

¹ Nak Pol dam tebanon yikdat, nido Amin Nwakiwari Kabi ji paŋpulugok do aŋek Yesu Kristo dakon pi asat.

² Nak gen on kili nandawit yan nandisat, uŋun yan: Piŋkop da ji do aŋek nak do nandan yawok naminek pi uŋun abeŋ do nak manjigat.

³ Piŋkop da yo agit dakon geni kalip pasili tagit, mani nagon paŋalon agit. Uŋun dakon geni disok kili mandat.

⁴ Ae gen on manjini bisapmon Kristo da pi uŋun agit dakon gen pasili Piŋkop da noligat uŋun dakon mibili nandani.

⁵ Kalip bisap morapmi, Piŋkop da gen pasili on nomansi dima yan tenjenagit. Mani abisok Wupmon da Piŋkop da telagi yabekbini gat ae kombi amini garon yoyin tenjenosok.

⁶ Gen pasili uŋun yan: Gen Bin Tagisikon da nin giptim kalonji aŋek Amin Nwakiwari Kabi gat Israel amin kabi gat kisi da Piŋkop da yo nim do yagit uŋun timitdaman. Ae Piŋkop da Yesu Kristo do aŋek yan teban tok agit dakon bami kisin da timitdaman.

⁷ Piſkop da nak aſtagap aban Gen Bin Tagiſi dakon oman amin dagagiſ. Nandanſ yawok naniſek aſteban aban pi uſun abeſi dakon tapmimni namgut.

⁸ Nak Piſkop dakon miſat amin morapyo dakon piſbinisi egiſat, mani nandanſ yawok naniſek pi uſun namgut. Pi uſun Amin Nwakiſwari Kabikon Gen Bin Tagiſi yaſ tenſeſeſe. Gen Bin Tagiſi uſun Kriſto da nin do yo tagiſi morap agiſ da asaſ, amin nin da ariſmi diſaſi kokwiſeſeſe manjiſeſe uſun do yoſok.

⁹ Piſkop da yo morap waſagiſ, miſiltok yo morap ak do nandagiſ dakon nandak nandakni ſi aſkiſibiſiſi. Yaſ aban kaliſ biſap morapmi nandak nandak uſun paſili tagiſ. Mani, abiſok nandak nandakni uſun nomaniſi yaſ tenſeſeſeſe do pi namgut.

¹⁰ Kaliſ ſi aſkiſibiſiſi, mani abiſok paſmuwukbini aban noman taſakwan nandanſ kokwiſi tagiſi gat nandak nandakni gat aban tenſeſeſeſe. Aban aſelo tapmimi toſi gat ae Kwen Kokup dakon wup gat da Piſkop dakon nandak nandak nandaba piſoſok.

¹¹ Kaliſ Piſkop da iyi yo uſun ak do nandagiſ, abiſok Yeſu Kriſto Amin Tagiſiſi da pi agiſon uſudon kili agiſ.

¹² Nin Kriſto nandanſ gadaſi imiſeſeſe iyikon gadaſeſeſe diſa paſolneſe. Kriſto uſun Piſkopmon kiſi altoneſeſe dakon koſitniſi, yaſiſi nandaneſeſe.

¹³ Yaſdo, nak abiſok yaſ daſiſat, nak ji paſpulugok do aſeſeſeſeſe paſat uſun do butjiſi diſa paſi. Yo uſun noman tak uſun do kiſiſi kiſiſi

ani. Nido, unun da ji panpuluganban Pinjop gat tagisi egipdan.

Pol da Epesas amin tebaisi atni do bisit agit

¹⁴ Nak Dat da yo agit unun do nandanek njwakben an imisat.

¹⁵ Unun da minat amin kabi morap Kwen Kokup ae miktimon ekwan unun wasagit.

¹⁶ Nak njwakben anek bisit yan asat, Dat da yoni wagil tagisisi ban ji panjeban anek Telagi Wupmon da tapmim daminjakwan tebaisi atni.

¹⁷ Anjakwan nandan gadatji do anek Kristo butjikon egipjak. Anjakwan amin do but dasi galak tan yomyom anjagon gelji tebai yipba pigakwan atni.

¹⁸⁻¹⁹ Anek ji Pinjop dakon minat amin morap gat kisi tapmim panek Kristo da amin do but dasi galak tan yomisak unun do pakyanji nandaba piosak. Unun madep daman. Halogini unun madepsi, ae dubagisisi kisak, ae kwensi wigisak, ae mibilisigwan pigisak. Asi, Kristo da amin do but dasi galak tan yomisak, unun da nandak nandak morap kisi yapmandak, mani ji da tagi nandaba piosak. Yo tagisi morap Pinjop iyikon tujan ton, unun jiyo kisikon tujan toni.

²⁰ Pinjop iyi dakon tapmim nin da buron pi asak, ae unun tapmim da nin dakon nandak nandak yapman mudosok. Yo morap Pinjop da asak do bisit iyaman, unun tapmimni da arip dimasi.

²¹ Do dagok dagogi mini panmuwukbi minat aminyo Yesu Kristo da manon Pinjop dakon man

an̄kisiŋ kimotni. Don babikon da babikon yan̄ gin tan̄ an̄an̄ kisak teban. Uŋun asi.

Nin Kristo dakon giptimni ekwaman̄ do Pin̄kop dakon an̄pak an̄en̄

(Kilapmi 4-6)

4

Nin Kristo dakon giptimni ekwaman̄

¹ Nak Pol dam tebanon egisat, nido Amin Tagi dakon pi asat. Pin̄kop yol kimotni do yan̄ damgut, do butji pabo pisan̄akwan an̄pak iyi nandisak uŋun an̄ kimotnidosi dayisat.

² Ji paŋmuwukbi diwari dakon pin̄bini egek an̄pak yaworisi an̄ yomni. Yokwi an̄damni bisapmon butji yawori tan̄akwa but dasi galak tan̄ yomiŋek butjap tepmi dima nandan̄ yomni.

³ Telagi Wup da but kalon̄ egipnen̄ dakon an̄pak niman̄akwan but yawot da nap da yan̄ waban kabi kalon̄isi ekwaman̄. Ji uŋun an̄pak abidok do tapmimji kisi uŋun do paretni.

⁴ Nin kisi Wup kalon̄i gin abidagiman̄, ae nin giptim kalon̄i. Pin̄kop da ji yo kalon̄i kinda dogin jomjom ani do yan̄ damgut.

⁵ Amin Tagi uŋun kalon̄i gin, ae nandan̄ gadat uŋun kalon̄i, ae telagi pakbi sogok uŋun kalon̄i gin.

⁶ Pin̄kop kalon̄i gin uŋun nin morap kisi dakon Datnin. Uŋun miŋat amin morap dakon wukwini, ae miŋat amin morap da binapmon pi asak, ae miŋat amin morap da butgwan egisak.

⁷ Mani Kristo da but galak do yo madepsi nimgut unjudeŋ gɪn Piŋkop da nin morap kalon kalon do nandan yawotni nimin nimin agit.

⁸ Mibili yan do Piŋkop dakon gen da yan yosok: “Unun kwensi wigek amin morapmi iyi teban tanek timikgit unun timikban kisi wigiwit.

Wigek amin do but galak do yo yomgut.”

⁹ “Unun kwensi wigigit” yan gen tim tosok, unun da yan nolisak, Kristo unun kwen gɪn dima wigigit. Unun mibiltok miktɪm dakon diwari mibilisigwan kisi pigigit.

¹⁰ Unun amin mibiltok mibilikon pigigit, unun kwen yo kisi wigigit. Unun yo morap kila ani ak do anek Kwen Kokup morap da kwensi wigigit.

¹¹ Unun da but galak do yo yan ban yomgut: Amin diwari yabekbi pi ani do yomgut, ae amin diwari kombi amin pi yomgut, ae amin diwari aminon Gen Bin Tagisi yan tenjenok ani do pi yomgut, ae amin diwari pasto pi yomgut, ae diwari yoyindet pi yomgut.

¹² Yoban unun da panmuwukbi panthagap aba Piŋkop dakon pi anakwa Kristo dakon giptɪm teban tanek tagisi tosak.

¹³ Pi unun sigin tan anan kinakwan wigi nin morap kisi but kalonŋi egek nandan gadat bamisi anek Piŋkop dakon Monji pakyanŋi nandan imnen. Yan anapno panmuwukbi egip egipnin teban tanakwan Kristo iyi dakon anpak tagisi, unun dakon tilak abidonen.

¹⁴ Anek nin amin monin da aripmon sanbenek dima egipnen. Anek amin pangalak an amin, ae

amin pan̄kewal, ae top dakon mibili pakyan nan-
dan amin un̄un dakon geni da ji dakon nandak
nandak pan̄ki pan̄abin̄ pan̄abin̄ dima ani.

¹⁵ Nin gen un̄uden do mirak dima yopneŋ. An̄ek
amin do but dasi galak taŋ yomyom an̄pak an̄ek
gen bami gin yoneŋ. Yan̄ an̄ek nin miŋat aminyo
tebaisi agek Kristokon tagok tagok aneŋ. Kristo
un̄un pan̄muwukbi dakon busuŋi.

¹⁶ Un̄un da busuŋnin̄ yigakwan giptim dakon
san̄bek morapni un̄udon san̄benjakwa giptim tebaisi
tosok. An̄akwan giptim diwat morap kalon̄ kalon̄
pini an̄akwa amin do but dasi galak taŋ yomyom
an̄pak an̄akwa giptim tebaisi tagosok.

Pan̄muwukbi an̄pak kalugi ban̄ ani

¹⁷ Do nak gen kinda dayik do nandisat. Amin
Tagi da manon da gen tebaisi yan̄ yosot: Ji
Amin̄ N̄wakŋwari Kabi da an̄pak yokwi an̄ un̄uden̄
san̄benjek dima ani. Nandak nandakni wagilsi
upbal taŋ,

¹⁸ ae nandak nandakni un̄un pilin tuk yombem.
Butni un̄un sopbi, do nandak nandakni un̄un wagil
minisi, ae Piŋkop dakon egip egip da wan̄ga ekwan̄.

¹⁹ An̄pak an̄ un̄un do mayagi dima nandan̄.
Yokwi ak do mibilisigwan pikek an̄, ae an̄pak in̄ani
mibili mibili ak do buri pidon̄.

²⁰⁻²¹ Ji Yesu Kristo dakon gen kili nandawit yan̄
nandisat. Ae gen bami Yesukon tosok yan̄ kili
dayiŋ dekgwit. Nak nandisat, ji Amin̄ N̄wakŋwari
Kabi dakon an̄pak un̄un dima ani do dayiŋ dekgwit.

22 Jiyo kisi kalip but kalipmi dakon anpak ban awit. But kindap toptopmi da but kalipmi jonikban wagil yokwisi asak. Do ji anpak kalipmi unun wiririk mudanek but nandak nandakji kulabik aba kalugisak.

23 Nandak nandakji unun si kalugisak.

24 Ji minjat aminyo kalugi dagoni. Unun Pin kop da iyi aban minjat aminyo kalugi daganek Pin kop iyi yombem an. Pin kop unun kilegisi ae telagisi.

25 Do top anpak unun yipni. Ji morap kisi panmuwukbi diwari do gen bami gin yoyini. Nido, nin morap kisi giptim kalonji dakon diwatni.

26 “Ji butjap nandan kan, kan kimotni. Yokwi di abam.” Ji butjap sigin nandan egakwa gildat dima pigisak.

27 Sunduk do yoma dima wtdal imni.

28 Kabo noknok kabo sanbenek dima noni. Kisitji da pi bamisi an kimagek yo morapmi timigek wadak wadak amin panpulugoni.

29 Gen yokwi mibili mibili dima yoni. Amin alegi tagi panjeban ani dakon gen banjin yoni. Gen unuden nandan amin unun dakon butni panjeban asak.

30 Ji anpak yokwi anek Pin kop dakon Telagi Wupni bupmi dima imni. Pin kop da Telagi Wup damgut unun iyi dakon minjat aminyosi ekwan dakon tilak. Ae bisap madepmon yokwikon ban timigek pulugan depjak yan unun da nolisak.

4:22: Ro 8.13; Kol 3.9   4:23: Ro 12.2   4:24: WW 1.26; Kol 3.10

4:25: Sek 8.16; Kol 3.8-9   4:26: Kap 4.4; Jem 1.19-20   4:29: Kol

4.6   4:30: Ais 63.10; Ep 1.13-14; 1Tes 5.19

³¹ Butjikon da nandaba yokwi tok, ae butjapmon da gen pap yogok, ae butjap, ae but sigok, ae yanba yokwi tok, ae anpak yokwi mibili mibili unun wagilsi yopman mudoni.

³² Panmuwukbi diwarì do anpak tagisi an yominek but dasi galak tan yomni. Pin kop da Kristo da manon diwarisi yopman damisak, yan gin ji diwarini yopman yomni.

5

Ji tenjenikon egipni

¹ Pin kop da ji but dasi galak tan damisak. Anakwan monji gwayonisi ekwan, do anpak iyi asak unun ban ani.

² Kristo da but dasi galak tan nimek nin panpulugok do anek iyi dakon egip egipni parekgit, yan gin jiyo kisi amin do but dasi galak tan yomyom anpak ban yolek ani. Egip egipni unun paret kibani tagisi nan yan Pin kop do parekgit.

³ Ji yumabi anpak gat, ae anpak inani morap dimasi ani, ae amin dakon yo do pindak galaktok dimasi ani. Pin kop dakon minat aminyo nin, unuden anpak dakon gen dimasi yonen.

⁴ Gen inani dima yoni, ae nandan kokwini tagi dima amin da gen yon unuden dima yoni, ae jigilagon da gen yokwi dima yoni. Anpak unuden nin da dimasi agagi. Pin kop ya yan iyinen unun da tagisi asak.

⁵ Yan si nandani, yumabi anpak an amin gat, ae anpak inani an amin gat, ae pindak galaktok anpak

anj amin, unjuden amin kabi Kristo gat Pinjkop gat da kila amal da kagagwan aripmi dima pigini. Pindak galaktok anpak unjun da kokup kidat gawak yomamanj yan asak.

⁶ Amin da anpak yokwi unjun ani do nandanek top gen unjun dayikdanj. Mani geni dima nandani. Anpak unjuden dogin Pinjkop da amin geni dima guramikganj unjun do butjap madepsi nandanj yomisak.

⁷ Do unjuden amin gat not dima anek egipni.

⁸ Nido kalip ji pilin tukgwan egipgwit, mani abisok Amin Tagi da tenjenikon depgut, do ji tenjenj dakon minjat aminyo da yan agipni.

⁹ Tenjenj da anpak tagisi mibili mibili morap gat, anpak kilegi gat, ae gen bami gat panalon asak.

¹⁰ Amin Tagi da anpak si galak tosok unjun wisinj pindat do pi ani.

¹¹ Ji pilin tuk dakon anpak anj amin gat gadat gadat dima ani. Anpak unjuden da bami tagi dima tonj. Ji da minjat aminyo anpak unjun yokwi yan yolinja pindatni.

¹² Anpak yokwi pasilikon da anj unjun mayagisi, unjun do dima yogogi.

¹³ Mani tenjenj da anpak morap dakon mibili panalon aban nomansi tenjenanj tonj.

¹⁴ Ae tenjenj da yo kindanjalon asak bisapmon, unjun yo kisi amin da tagi pindari asak. Yanj do anek gen on tosok:

“Dipmin pokdol amin gak pidoki.

5:6: Ro 1.18; Kol 2.4,8   **5:8:** Jn 12.36; Ep 2.13; Kol 1.13; 1Pi 2.9

5:13: Jn 3.20-21   **5:14:** Ais 26.19; Ro 13.11

Kimoron da pidaŋaki Kristo da tenŋenŋan gam-jak.”

¹⁵ Ji pilik bamokji dakon kila tebaisi an kimotni. Amin nandan kokwini mini da aripmon dima agipni, amin nandan kokwini tagisi da aripmon agipni.

¹⁶ Abisok ji Pinƙop dakon pi ani dakon bisap. Mani abisok bisap ekwaman unun bisap yokwi, do kan kimotni. Bisap unun isal dogin di mudanban.

¹⁷ Nandan kokwini tagi dima amin da aripmon dima agipni. Amin Tagi dakon galaktok unun pakyanŋi nandani.

¹⁸ Wain morapmi nanek but upbal dima ani. Anpak unuden da ji panupbal an. Pinƙop dakon Wupni yipba jikon tugosak.

¹⁹ Ae Pinƙop dakon minat aminyo diwarŋ gat gen yoni bisapmon, kap papiakon kap ton gat, ae Pinƙop gawak imim dakon kap diwarŋ gat, ae Telagi Wup da kap butjikon panalon asak, genji unun gat kisi timigek yoni. Anek Amin Tagi do gen kagasi ae butjiyo kisi da kap yan imni.

²⁰ Ae Amin Taginin Yesu Kristo da manon da bisapmi bisapmi yo morap do Pinƙop Dat ya yan iyin kimotni.

Pol da minat eyo kili abi do yaƙi

²¹ Ji Kristo do nandaba wukwan iminŋek notji gawak yomin yomin anek egipni.

²² Minat, ji Amin Tagi do gawat gawat anek nandaba wukwan iman, yan gin esi do yan ginsi anek egipni.

²³ Nido, Kristo da pañmuwukbi dakon busuñi yikdak, unun da tilak wili unun miñatni dakon busuñi egisak. Pañmuwukbi unun Kristo dakon giptimi, ae Kristo da yokwikon ban timikgit.

²⁴ Pañmuwukbi unun Kristo do gawat gawat anek nandaba wukwan imiñek ekwan, yan gin miñat ji yo morapmon esi do yan ginsi anjomni.

²⁵ Kristo da pañmuwukbi do but dasi galak tan yomiñek pañpulugok do iyi dakon egip egipni parekgit, yan gin wili ji miñatji but dasi galak tan yomiñ kimotni.

²⁶ Pakbi gat ae geni gat ban Kristo da pañmuwukbini suganban telagisi awit.

²⁷ Pañmuwukbi suganban iyi da dabilon wagil tagisisi asak do anek yan agit. Aban jimjimi mini ae garak bo ae yo unuden minisi anek telagi ae gulusuñni mini egipni yan do agit.

²⁸ Wili ji disi dakon giptim do galak ton, yan gin miñatji but dasi galak tan yomni. Amin kinda miñatni do but dasi galak tan imisak, unun amin da iyi do yan gin nandisak.

²⁹ Nin nandaman, amin kinda iyi dakon giptim tim do uwal dima an imgut. Giptimni jap imiñek kilani tagisi asak. Kristo da pañmuwukbi do yan gin asak,

³⁰ nido nin Kristo dakon giptim dakon kandap ae kisit dabilyoni.

³¹ Piñkop dakon papia da yan yosok:
 “Yan do anek amin kinda meni datyoni yopman degek miñatni gat gadanbal bamori da

---

5:23: 1Ko 11.3; Ep 1.22

5:25: Kol 3.19; 1Pi 3.7

5:26: Tit 3.5

5:27: 2Ko 11.2; Kol 1.22

5:31: WW 2.24; Mt 19.5

giptim kalonj g'in asak."

³² Gen pasili on dakon mibili unun madepsi, mani nak unun yan yosot, gen on Kristo gat panmuwukbini gat do yosok.

³³ Mani wili kalonj kalonj ji da disa do but dasi galak ton, yan g'in minjatji do yan g'in nandani. Ae minjat ji esi do nandaba wukwan yomni.

6

Pol da minjat monjiyo gat ae men datyo gat do yagit

¹ Minjat monjiyo, ji men datyosi dakon gen guramik kimotni. Nido ji Amin Tagikon kili gadawit, ae anpak unun ji da ani do nandisak.

² Pinjop gen papiakon gen yan tosok, "Gak men datgo dakon pinjinisi egi kimagek geni guramiki." Gen teban yan teban tokni ton kabikon da on da mibiltok asak.

³ Yan teban tok gen yan tosok:
"Gak yan abi kan, pi morap akdisal unun abi bami tagisi tokdan.

Ae on miktimon bisap dubak egipdisal."

⁴ Dat, ji minjat monjiyosi dakon buri dima sugoni. Minjat monjiyosi panmilip anek Amin Tagi dakon gen yoyindetni.

Pol da oman monji gat mibiltok amin gat do yagit

⁵ Oman monji, ji mibiltok aminji do pasalek pinjini egek geni guramitni. Kristo dakon gen but dasi nandanek guramigan, unun da tilak geni guramitni.

⁶ Uñun da amin tagisi yan dandani yan do kapmatjok egipni bisapmon pi tagisi di abam. Dima. Nin Kristo iyi dakon oman monji gin ekwaman yan nandanek butjikon da Pinjop dakon galaktok yol do but galaksi nandani.

⁷ Ji but dasi nandanek pi ani. Ji amin dakon pi ani bisapmon nin Amin Tagi dakon pi ban aman yanon da nandanek ani.

⁸ Nandani, oman monji bo oman monji dima mani amin kindi pi tagisi asak kan, Amin Tagi da yuman nogi tagisi imdisak.

⁹ Ae mibiltok amin jiyo kisi oman monjisi do anpak tagisi an yomni. Pasol pasol yomyom anpak unun yipni. Amin Tagi Kwen Kokup egisak unun ji ae ununyo kisi dakon Amin Tagi. Unun da minjat amin morapyo kisi dakon anpak tilak kalonikon gin kokwinikdak.

Pañmuwukbi unun emat amin yombem

¹⁰ Nak geno wasip ak do yan yosot. Ji Amin Tagikon gadawit, do tapmim madep morapni do nandanek tebaisi atni.

¹¹ Pinjop da emat dakon yo kabi nimisak unun pani. Panek tebaisi agek Sunduk dakon panjewan mibili mibili unun tagi pabij yopni.

¹² Pakyanji nandani, nin amin gat emat dima wamanjamañ. Nin wup yokwisi tapmimi ton gat, ae kon miktim kila an gat, ae yo tapmimi ton mibili mibili on pilin tuk tosok bisapmon miktim kila an, ae kon kwen ekwan gat emat aman.

13 Do ji Pinƙop da emat dakon yo damisak uƙun kisi morap timigek bisap yokwikon emaron tebai tagi atni. Ae emat dagosak bisapmon ji tebai sigin atni.

14 Ji tebai atni. Anek gen bami nan boban napmi do wamni. Anek anpak kilegi ban pibit kutnok yan pani.

15 Ae Pinƙop da but yawot nimisak uƙun dakon Gen Bin Tagisi yan tenƙoni. Uƙunan kandap gwil yan pani.

16 Ji emat dakon yo morap uƙun timigek, nandan gadatyo kisi abidanba uƙun da pasikji asak. Anek Yokwi Ami uƙun dakon dikdik morapni milen asipmi ton ji yaman damisak uƙun tagi pabin yopni.

17 Pinƙop da yokwikon ban kili timikgit yan nandani. Uƙun nandak nandak da busun kutnokji asak. Yan anek Telagi Wup dakon emat agak siba abidoni, uƙun Pinƙop dakon gen.

18 Telagi Wup da tapmimon bisapmi bisapmi bisit an kimotni. Bisit mibili mibili ak do pi tebaisi anek Pinƙop da ji panpulugosak do bisit iyini. Kila tebai anek uƙun anpak dima yipman detni. Bisapmi bisapmi Pinƙop dakon minat amin morapyoni do bisit ani.

19 Ae Pinƙop bisit iyinba nakyo kisi anpulugosak. Anakwan geni nak da gen kagakon yipmanakwan pasol pasol abin yipmanek Gen Bin Tagisi dakon gen pasili yan tenƙoken.

6:14: Ais 11.5; 59.17; 1Tes 5.8

6:15: Ro 10.15

6:17: Ibr 4.12

6:18: Lk 18.1; Kol 4.2; 1Tes 5.17

6:19: Kol 4.3-4; 2Tes 3.1

²⁰ Piŋkop da iyi Gen Bin Tagisi on yan tenŋoken do yabekban kigim. Ae unun dogin anek nak dam tebanon yigek nap tebanban nak anteban awit. Nak Gen Bin Tagisi yoken dakon pi toso, do Piŋkop bisit iyinba nak anteban aban pasol pasol abin yipmanek minat aminyokon madepsi yan tenŋoken. Piŋkop da yansi aben do nandisak.

Piŋkop da paŋpulugosak do Pol da bisit agit

²¹ Tikikus da pi nian agim ae nian egisat dakon but piso gen dayisak. Tikikus unun notninsi, ae Amin Tagi dakon oman amini tagisi kindi.

²² Unun yabekgo jikon obinakwan nin nian ekwan unun dakon geni dayisak, ae butji panŋteban asak, mibili yan do yabekdat.

²³ Piŋkop Dat gat ae Amin Tagi Yesu Kristo gat da paŋmuwukbi morap ji dakon butji paŋyawot aban yawori toso. Anek unun da paŋtagap aban nandan gadat tebai anek amin do but dasi galak tan yomni.

²⁴ Piŋkop da minat amin morapyo Amin Tagi Yesu Kristo but dasi galak tan imin kimagek dima yipman dekan unun do nandan yawotni yomjak.

PIN^KOP GEN
The New Testament and Psalms in the Yopno Language
of Papua New Guinea
Nupela Testamen na Buk Song long tokples Yopno long
Niugini

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yopno

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b683ce50-d820-5bfc-8471-d8ee080be106